

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Β΄ Γυμνασίου

Θεματική ενότητα:

Ετερότητα στη λογοτεχνία

Τίτλος:

«Ιστορίες ξένες: μία άσκηση στην ετερότητα»

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΕΝΤΟΜΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάκια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ιστορίες ξένες: μία άσκηση στην ετερότητα

Δημιουργός

Σταυρούλα Τεντόμα

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική λογοτεχνία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Νοέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

Ετερότητα στη λογοτεχνία

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

12 ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής (αν είναι ελεύθερο)

II. Εικονικός χώρος: Wiki.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τον δάσκαλο και τον μαθητή:

- Σχετική εξοικείωση με:
- την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας

- προγράμματα επεξεργασίας κειμένου, ζωγραφικής
- την ηλεκτρονική πλατφόρμα Wiki
- τη χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Πρόσβαση στο Internet από το σπίτι.

Προϋποθέσεις υλοποίησης μόνο για τον μαθητή:

- Να έχει κατανοήσει τι σημαίνει: ετερότητα, οπτική γωνία, αφηγητής, αφήγηση.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για τη σχολική μονάδα:

- Σύνδεση με το διαδίκτυο στην αίθουσα διδασκαλίας όπου θα εφαρμοστεί το σενάριο, αν δεν είναι ελεύθερο το εργαστήριο πληροφορικής.
- Καλό είναι να έχουμε συνεχόμενα δίωρα στο πρόγραμμα για την εφαρμογή του σεναρίου.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο αποτελεί πρόταση διδασκαλίας

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

Σταυρούλα Τεντόμα, Του τραγουδιού τη γλώσσα αντιλαλώντας, Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ΄ Γυμνασίου, 2012.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Επιδίωξη του διδακτικού σεναρίου στο πλαίσιο της ενότητας «Ετερότητα στη λογοτεχνία» είναι μέσα από διηγήματα παλαιότερα που απηχούν εικόνες ζωής και συμπεριφοράς διαφορετικές από τις σημερινές να αντιληφθούν οι μαθητές/μαθήτριες πως ό,τι φαίνεται ξένο ή ανοίκειο σε εμάς μπορεί να μην είναι ξένο ή ανοίκειο για

κάποιον άλλον, από άλλη εποχή ή άλλο πολιτισμό. Επίσης επιδίωξή μας είναι οι μαθητές/μαθήτριες να έρθουν σε επαφή με ωραία διηγήματα παλαιότερης εποχής, να δραστηριοποιηθούν μέσα από ευχάριστες δραστηριότητες σύνθεσης οπτικού κειμένου, να ασκηθούν στη συγγραφή αφηγηματικού κειμένου, να αναλάβουν υπευθυνότητες και να προσεγγίσουν τη γνώση μέσα από τη συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων με τον εκπαιδευτικό και τους συμμαθητές/συμμαθήτριές τους.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Ο άλλος, που προκαλεί τη λογική μας, για να μας βγάλει από αυτό που είναι γνωστό και να μας αφήσει μετέωρους στο άγνωστο και στο ξένο είναι το θέμα του σεναρίου που προτείνουμε. Ο άλλος, ο παράδοξος και διαφορετικός μπορεί να έρχεται από έναν κόσμο μακρινό και ξένο, να συνομιλεί μαζί μας, να μένει μαζί μας ή τελικά να φεύγει για να παραμείνει για πάντα στον κόσμο του και εμείς στον δικό μας. Μέσα από παλαιότερα διηγήματα παρακολουθούμε ήρωες παράξενους με άλλες συμπεριφορές να κινούνται σε άλλο χώρο και άλλο χρόνο. Με ευχάριστες και δημιουργικές δραστηριότητες προσπαθούμε να προσεγγίσουμε τους ήρωες αυτούς, να δούμε τον κόσμο τους αλλά και τον δικό μας μέσα από τα δικά τους μάτια. Να μάθουμε πως ο άλλος, ο ξένος, που δεν είναι όμοιος με μας, ίσως είναι καθρέφτης μας. Να αντιληφθούμε μέσα από τη συνεργασία στην ομάδα ότι ο άλλος (που μπορεί να είναι ο εκπαιδευτικός ή ο συμμαθητής μας με τον οποίο δεν ταιριάζουμε) αξίζει, ώστε να αναζητήσουμε μια ευκαιρία για να βρούμε έναν τόπο συνάντησης μαζί του, να τον γνωρίσουμε και να δούμε τα πράγματα από τη δική του οπτική γωνία. Η λογοτεχνία, νομίζω, μας προσφέρει αυτήν την ευκαιρία.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να προβληματιστούν σχετικά με τις στερεότυπες αντιλήψεις γύρω από τον άλλο, τον ξένο, το διαφορετικό
- να μπουν στη θέση του άλλου και να δουν τα πράγματα από τη δική του οπτική γωνία
- να αντιληφθούν ότι ξένοι και διαφορετικοί μπορεί να φαινόμαστε και εμείς στα μάτια κάποιου άλλου
- να προσεγγίσουν τους χαρακτήρες των ηρώων και να παρατηρήσουν τη συμπεριφορά τους
- να ανταλλάξουν απόψεις σύγχρονα και ασύγχρονα (σε ηλεκτρονικό περιβάλλον).

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να προσεγγίσουν διηγήματα παλαιότερης εποχής
- να αντιληφθούν ότι η εποχή στην οποία γράφεται ένα κείμενο καθορίζει τον τρόπο θέασης του κόσμου
- να μπουν στη θέση του άλλου και να δουν τα πράγματα από τη δική του οπτική γωνία στην αφήγηση
- να συνθέσουν κείμενα αφηγηματικά και οπτικά.

Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να ανταλλάξουν απόψεις σύγχρονα και ασύγχρονα (σε ηλεκτρονικό περιβάλλον)
- να ασκηθούν στη σύνθεση αφηγηματικών και οπτικών κειμένων
- να πειραματιστούν με τη δημιουργική γραφή και να αναπτύξουν τη φαντασία τους
- να ασκηθούν στην ενσυναίσθηση

- να ασκηθούν στον προφορικό λόγο μέσα από την παρουσίαση των εργασιών
- να ασκηθούν στην ετεροαξιολόγηση και στην αυτοαξιολόγηση.

Διδακτικές πρακτικές

Η διδακτική πρακτική του σεναρίου ακολουθεί δύο παιδαγωγικές μεθόδους: τη μέθοδο project και την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.

Απώτερο ζητούμενο μέσα από τις προτεινόμενες δραστηριότητες είναι να ωθήσουμε τα παιδιά να αναλάβουν υπευθυνότητες και πρωτοβουλίες μέσα στην ομάδα: να καταγράψουν τις δραστηριότητές τους για να τις οργανώσουν καλύτερα, να αναπτύξουν τη φαντασία τους, να πλησιάσουν τον άλλο για να δουν τον κόσμο με τα μάτια του, να συνεργαστούν με τους συμμαθητές/τις συμμαθήτριες και τον εκπαιδευτικό, για να προσεγγίσουν τη γνώση.

Ο εκπαιδευτικός λειτουργεί συμβουλευτικά και παρεμβαίνει μόνο όταν κρίνεται αναγκαίο. Το σενάριο αναπτύσσεται σε τρεις φάσεις (Α΄ φάση: Πριν την Ανάγνωση, Β΄ φάση: Ανάγνωση και Παρουσίαση, Γ΄ φάση: Μετά την Ανάγνωση) και αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες δημιουργικά, καθώς επιδιώκει να δώσει στα παιδιά τη δυνατότητα δημιουργίας κειμένων και επικοινωνίας /συνεργασίας με νέους τρόπους.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Το σενάριο ξεκίνησε από τη σκέψη ότι ο ξένος δεν είναι μόνο ο μετανάστης ή ο πρόσφυγας που έρχεται από άλλη χώρα, αλλά επίσης ο ασυνήθιστος, ο περίεργος, ο διαφορετικός, ο Άλλος που ο τρόπος του και η ζωή του προκαλεί τη λογική μας.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο αποτελεί πρόταση διδασκαλίας 12 ωρών για την ενότητα «Ετερότητα στη λογοτεχνία» της Β΄ Γυμνασίου σύμφωνα με το [Νέο \(Πιλοτικό\) Πρόγραμμα Σπουδών](#).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Αξιοποιούμε μηχανές αναζήτησης, διαδικτυακή πλατφόρμα Wiki, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, επεξεργαστή κειμένου, λογισμικό επεξεργασίας εικόνας, βιντεοπροβολέα ή διαδραστικό πίνακα.

Επιδιώκουμε να αποκτήσουν οι μαθητές και οι μαθήτριες τις ακόλουθες δεξιότητες :

- να αναπτύξουν συνεργασία, να επικοινωνήσουν μεταξύ τους μέσω ασύγχρονης επικοινωνίας και να φτάσουν στη γνώση μέσα από την αλληλεπίδραση
- να παράγουν προσωπικά κείμενα
- να παρουσιάσουν τα κείμενά τους κάνοντας χρήση νέων τεχνολογιών.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα εκτός σχολικών εγχειριδίων

Στέφανος Δάφνης, [«Ο ξένος των Χριστουγέννων»](#). Στο *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου*, 44-48. Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2005.

Φώτης Κόντογλου, [«Το βλογημένο μαντρί»](#) (1962). Στο *Έργα Α΄*, 135-139. Αθήνα: «Αστήρ», 1991.

Όσκαρ Ουάιλντ, [«Ο σκληρόκαρδος γίγαντας»](#). Στο *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Γυμνασίου*, 50-53. Αθήνα: ΟΕΔΒ, 2005.

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, [«Η αποσώστρα»](#). Στο *Άπαντα*, τ. Δ΄, κριτ. έκδ. Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, 51-55. Αθήνα: Δόμος, 1989.

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου:

Ενοτ. 4. Λουκιανός, [«Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας»](#), *Αληθής Ιστορία 2.3-4*.

Υποστηρικτικό υλικό/εκπαιδευτικό υλικό:

Ιστοσελίδες

Πύλη για την ελληνική γλώσσα: [Λεξικό της κοινής νεοελληνικής](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Εφόσον βρισκόμαστε στο 2^ο τρίμηνο θεωρούμε ότι τα παιδιά έχουν εξοικειωθεί με τον τρόπο χρήσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Wiki. Διαφορετικά, σε κάποια ώρα πριν αρχίσουμε την εφαρμογή της δράσης, υπενθυμίζουμε στα παιδιά τον τρόπο χρήσης της ηλεκτρονικής πλατφόρμας Wiki. Αν δεν έχουν εμπειρία, πρέπει να αφιερώσουμε μία ώρα διδασκαλίας, για να τους παρουσιάσουμε τον τρόπο λειτουργίας και χρήσης του.

Α' φάση (1ώρα)

Στην Α' φάση εφαρμόζουμε μετωπική διδασκαλία.

Ξεκινάμε γράφοντας στον πίνακα τη λέξη «ξένος». Ρωτάμε τα παιδιά τι σημαίνει η λέξη και γράφουμε τις απαντήσεις τους. Στη συνέχεια δίνουμε στα παιδιά μεταφρασμένο το κείμενο του Λουκιανού [«Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας»](#) (*Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α' Γυμνασίου*, Ενот. 4, σ. 28)¹.

Αφού διαβάσουμε το κείμενο ρωτάμε πού εκτυλίσσεται η υπόθεση, τι συμβαίνει στην ιστορία, ποιος την αφηγείται, ποιο πρόσωπο χρησιμοποιεί κατά την αφήγηση και τι πετυχαίνει με αυτό. Το κείμενο είναι γνωστό στους μαθητές/στις μαθήτριες από την προηγούμενη σχολική χρονιά και δεν αναμένουμε να δυσκολευτούν να απαντήσουν. Στη συνέχεια ρωτάμε αν θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν κάποια από τις σημασίες της λέξης «ξένος», για να δηλώσουν τη συμπεριφορά ή τη μορφή των ανθρώπων που συνάντησαν οι ήρωες στο ταξίδι τους και τους ζητάμε να δικαιολογήσουν τη γνώμη τους με βάση το κείμενο. Είναι πολύ

¹ Ο εκπαιδευτικός μπορεί εύκολα να αναζητήσει και να βρει το κείμενο μεταφρασμένο στο διαδίκτυο.

πιθανό να απαντήσουν αρχικά ότι είναι περίεργοι, αλλόκοτοι, διαφορετικοί, παράξενοι λόγω των ποδιών τους και της ικανότητας που έχουν να επιπλέουν στο νερό. Ρωτάμε επίσης αν υπάρχει και κάποιο άλλο στοιχείο που παραξενεύει. Ίσως πουν ότι μιλούν την ίδια γλώσσα με τον αφηγητή και τους συντρόφους του και ότι είναι φιλικοί μαζί τους. Ζητάμε να μας αναφέρουν ήρωες από ταινίες ή βιβλία με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και να πουν στην τάξη πού εντοπίζεται η ετερότητά τους. Θα μιλήσουν για ήρωες γνωστούς και άγνωστους σε εμάς και μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την κουβέντα αυτή ως ευκαιρία για να ανακοινώσουμε ότι σκοπεύουμε να ασχοληθούμε με κείμενα της λογοτεχνίας των οποίων οι ήρωες μπορεί να μας φανούν λίγο παράξενοι. Περιμένουμε να τους αρέσει η ιδέα.

Παρουσιάζουμε στα παιδιά με λίγα λόγια το περιεχόμενο του σεναρίου και τι επιδιώκουμε να μάθουμε. Ενημερώνουμε, δηλαδή, ότι πρόκειται να προσεγγίσουμε και να επεξεργαστούμε σε ομάδες, διηγήματα παλαιότερα των οποίων οι βασικοί ήρωες έχουν κάποιες ιδιαιτερότητες, ότι σκοπεύουμε να ζωγραφίσουμε κάποιους από τους ήρωες και να γράψουμε αφηγηματικά κείμενα με θέμα ένα φανταστικό ταξίδι των ηρώων μας στη σύγχρονη εποχή. Στη συνέχεια εξηγούμε ότι μέσα από τη διαδικασία επιδιώκουμε να διαβάσουμε διηγήματα στο σπίτι και να τα σχολιάσουμε όλοι μαζί στην τάξη και στο Wiki, να σκεφτούμε πώς βλέπουμε τον άλλο –αφού ο άλλος είναι το θέμα μας– και να μπούμε στη θέση του, να αποδώσουμε με εικόνα το αίσθημα που μας δημιουργεί ο άλλος, να μάθουμε να γράφουμε αφηγηματικά κείμενα, να συνεργαζόμαστε, να επικοινωνούμε μεταξύ μας, να προγραμματίζουμε και να καταγράφουμε τις ενέργειές μας με σκοπό να οργανώνουμε και να παρουσιάζουμε ωραία μία εργασία. Και τέλος επισημαίνουμε ότι χρειάζεται να προσέχουμε τις παρουσιάσεις των άλλων, για να τις αξιολογούμε σωστά και να βελτιωνόμαστε όλοι.

Μοιράζουμε σε φωτοτυπία τα κείμενα (μία για κάθε ομάδα), αλλά στέλνουμε και με e-mail τα κείμενα σε κάθε μαθητή/μαθήτρια. Τα αναρτούμε επίσης στο Wiki.

Επίσης, ενημερώνουμε τα παιδιά ότι θα πρέπει να έχουν διαβάσει όλοι στο σπίτι το κείμενο της ομάδας τους, πριν ξεκινήσουμε τη δραστηριότητα.

Αξιολόγηση

Αξιολογούμε τα παιδιά από τη συμμετοχή τους στις απαντήσεις αλλά και από τη σοβαρότητα των απαντήσεων.

Β΄ Φάση (9 ώρες)

1^η ώρα

Ξεκινάμε τη Β΄ φάση στο εργαστήριο Πληροφορικής (ή στην αίθουσα διδασκαλίας αν το εργαστήριο δεν είναι ελεύθερο) σχηματίζοντας 4 ομάδες. Εξυπηρετεί να σχηματίσει ο εκπαιδευτικός τις ομάδες, για να συμμετέχουν μαθητές διαφόρων επιδόσεων στην κάθε ομάδα και να μπορούν όλες οι ομάδες να ανταποκριθούν στα ζητούμενα των φύλλων εργασίας. Ωστόσο μπορούμε να σεβαστούμε τις παρέες και τις ιδιαιτερότητές τους.

Ενημερώνουμε τα παιδιά ότι κάθε μέλος των ομάδων πρέπει να αναλάβει κάποια αρμοδιότητα. Ένα μέλος της κάθε ομάδας αναλαμβάνει τον ρόλο του γραμματέα και έχει την ευθύνη να καταγράφει την αρμοδιότητα κάθε μέλους για κάθε φύλλο εργασίας όπως και τις ενέργειες της ομάδας. Επίσης αναλαμβάνει να αναρτά στο Wiki την ατζέντα των δραστηριοτήτων κάθε διδακτικής ώρας και τις απαντήσεις της ομάδας για κάθε φύλλο εργασίας. Επειδή η αρμοδιότητα αυτή ίσως φανεί στα παιδιά κουραστική, μπορούν να τη μοιράζονται δύο μέλη της ομάδας.

Αν δεν είναι ελεύθερο το εργαστήριο της Πληροφορικής, χρησιμοποιούμε laptop στην τάξη με σύνδεση στο διαδίκτυο. Όταν τελειώσει η επεξεργασία των ερωτήσεων του πρώτου φύλλου εργασίας, γίνονται οι παρουσιάσεις, ώστε τα παιδιά να έχουν ανατροφοδότηση και να αποκτούν γνώσεις πριν προχωρήσουν στην επεξεργασία του επόμενου κειμένου. Ξεκινάμε δίνοντας τα [φύλλα εργασίας](#) φωτοτυπημένα στις ομάδες. Αν εργαζόμαστε στο εργαστήριο της Πληροφορικής τα φύλλα εργασίας βρίσκονται και σε φάκελο στον υπολογιστή τους μαζί με τα κείμενα.

Συμβουλευόμαστε τα παιδιά να αποθηκεύουν τα αρχεία με τις εργασίες τους και σε φορητό μέσο αποθήκευσης, εφόσον δουλεύουν σε κοινόχρηστους υπολογιστές, γιατί πάντα υπάρχει πιθανότητα να χαθεί κάτι.

Προτρέπουμε τα παιδιά να διαβάσουν όλες τις δραστηριότητες, ώστε να μπορούν να προγραμματίσουν τον χρόνο παράδοσης των δραστηριοτήτων του κάθε φύλλου εργασίας. Απαντάμε σε όποια απορία έχουν σχετικά με τον τρόπο εργασίας και παρουσίασης της δουλειάς τους.

Σε περίπτωση που κάποια δραστηριότητα τούς δυσκολεύει, προσπαθούμε σε συνεργασία μαζί τους να την τροποποιήσουμε. Ενημερώνουμε τα παιδιά ότι πρέπει να σημειώνουν κάθε τροποποίηση στο φύλλο εργασίας. Επίσης, υπενθυμίζουμε ότι τα κείμενα θα πρέπει να τα διαβάσουν όλα τα παιδιά στο σπίτι.

Είμαστε κοντά τους για οποιαδήποτε συμβουλή χρειαστούν σε όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας. Πιθανόν για κάποιες δραστηριότητες να χρειαστεί και εξωσχολικός χρόνος, για αυτό δίνουμε από την αρχή την ηλεκτρονική μας διεύθυνση, ώστε να μας στείλουν με e-mail τις απορίες τους, αν επιθυμούν.

2^η ώρα

Όλες οι ομάδες ξεκινούν στο [πρώτο φύλλο εργασίας](#) με βασικά θέματα προσέγγισης ενός κειμένου².

1. Πού και πότε εκτυλίσσεται η ιστορία;
2. Ποιοι είναι οι βασικοί ήρωες;

² Οδηγός για τον εκπαιδευτικό. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Λογοτεχνίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση*. Αθήνα: ΥΠΘΑΠ, 86-87.
<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf>

3. Τι συμβαίνει στην ιστορία;
4. Ποιος είναι ο αφηγητής;
5. α. Σε ποιο πρόσωπο γίνεται η αφήγηση; β. Γιατί επιλέγει αυτόν τον τρόπο ο αφηγητής;
6. Αναζητήστε στο διαδίκτυο λίγα στοιχεία για το συγγραφέα.

Εξηγούμε στα παιδιά ότι χρειαζόμαστε λίγα στοιχεία για τον κάθε συγγραφέα, γιατί δε μας ενδιαφέρει να μάθουμε λεπτομέρειες για τη ζωή του αλλά κυρίως να πληροφορηθούμε πότε έζησε και πότε έγραψε το κείμενο που μας απασχολεί. Μας ενδιαφέρει να μάθουν τα παιδιά ότι τα κείμενα είναι παλαιότερα και παρουσιάζουν παλαιότερες μορφές ζωής και συμπεριφοράς των ανθρώπων.

Καλό είναι να έχουμε μαζί μας μερικές φωτοτυπίες των φύλλων εργασίας για ενδεχόμενες απώλειες.

Αν δεν εργαζόμαστε στο εργαστήριο ή δεν έχουμε laptop και σύνδεση με το διαδίκτυο στην τάξη, για την απάντηση του 6^{ου} θέματος χρησιμοποιούμε εξωδιδασκτικό χρόνο. Αυτό ισχύει για την επεξεργασία κάθε φύλλου εργασίας για το οποίο είναι απαραίτητη η χρήση διαδικτύου. Επίσης, αν κάποια ομάδα δεν ολοκληρώσει τη δραστηριότητα εντός της διδακτικής ώρας θα πρέπει να χρησιμοποιήσει εξωδιδασκτικό χρόνο.

3^η ώρα

Την ώρα αυτή τη χρησιμοποιούμε για την παρουσίαση των εργασιών του [πρώτου φύλλου εργασίας](#) στην τάξη και τη διατύπωση ερωτήσεων από τα παιδιά και τον εκπαιδευτικό στην ομάδα που παρουσιάζει. Καλό είναι όλα τα μέλη της ομάδας να παίρνουν τον λόγο, για να ασκούνται στην παρουσίαση και τον προφορικό λόγο. Η κάθε ομάδα, στη συνέχεια, με έναν εκπρόσωπό της ανακοινώνει την αξιολόγηση της εργασίας και την καταθέτει γραπτά στον εκπαιδευτικό, αφού συμπληρώσει τη φόρμα αξιολόγησης.

Αν η αίθουσα έχει σύνδεση με το διαδίκτυο μπορούμε να δούμε και την ανάρτηση των στοιχείων της ατζέντας στο Wiki. Πριν την παρουσίαση κάθε εργασίας

στο εργαστήριο ή στην τάξη πρέπει να ελέγχουμε, αν ο τεχνολογικός εξοπλισμός π.χ. προβολέας, μπαλαντέζα, που θα χρησιμοποιήσει η κάθε ομάδα επαρκεί και λειτουργεί καλά. Τα θρανία κατά την παρουσίαση εξυπηρετεί να βρίσκονται σε διάταξη μετωπικής διδασκαλίας, εφόσον η παρουσίαση θα γίνει σε οθόνη ή στον πίνακα.

4^η ώρα

Δίνουμε στις ομάδες το [δεύτερο φύλλο εργασίας](#) με το οποίο επιδιώκουμε να αναζητήσουν οι μαθητές σε ηλεκτρονικά ή έντυπα λεξικά τις σημασίες της λέξης «ξένος», να επιβεβαιώσουν τις σημασίες που είχαν προτείνει κατά την Α' φάση, να εντοπίσουν ποια σημασία ταιριάζει στον χαρακτήρα του βασικού ήρωα του κειμένου τους. Τέλος, θα γράψουν ποια στοιχεία του κειμένου τούς φαίνονται «ξένα».

5^η ώρα

Την ώρα αυτή τη χρησιμοποιούμε για την παρουσίαση των εργασιών του δεύτερου φύλλου εργασίας και την αξιολόγηση τους κατά τον τρόπο που ακολουθήσαμε για το προηγούμενο φύλλο εργασίας.

6^η ώρα - 7^η ώρα

Δίνουμε στις ομάδες το [τρίτο φύλλο εργασίας](#) με το οποίο επιδιώκουμε να αποδώσουν τα παιδιά με ένα άλλο είδους κείμενο (ζωγραφική, φωτογραφία, κολάζ) την εικόνα που έχουν στο μυαλό τους για τον «ξένο» τους και να δικαιολογήσουν τις επιλογές τους. Αν δεν βρισκόμαστε στο εργαστήριο της Πληροφορικής, θα χρειαστούμε εξωδιδασκτικό χρόνο για την αναζήτηση εικόνων στο διαδίκτυο. Μπορούμε βέβαια να έχουμε ενημερώσει τα παιδιά από την προηγούμενη διδακτική ώρα να έχουν μαζί τους υλικά (είτε μπογιές και χαρτιά είτε φωτογραφίες για κολάζ), ώστε να ασχοληθούν με τη δραστηριότητα στην τάξη. Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία που ακολουθήσαμε για τα προηγούμενα κείμενα. Δηλαδή, επεξεργασία και μετά παρουσίαση και αξιολόγηση. Κατά την παρουσίαση του τρίτου φύλλου εργασίας ζητάμε από τους μαθητές/ τις μαθήτριες να γράψουν τα συναισθήματα που τους προκαλούν τα έργα των συμμαθητών τους και να δικαιολογήσουν τις σκέψεις

τους. Κατά την αξιολόγηση διαβάζουν στην τάξη τα κείμενά τους τα οποία θα πρέπει να αναρτηθούν στη συνέχεια στο Wiki, για να μπορούν οι μαθητές/μαθήτριες και σε εξωδιδασκτικό χρόνο αλλά και στο επόμενο δίωρο να παραβάλλουν τις εικόνες με τα συναισθήματα που τους προκάλεσαν.

8^η -9^η ώρα

Δίνουμε το [τέταρτο φύλλο εργασίας](#) για τη Β' φάση στο οποίο ζητάμε από τα παιδιά να μουν στη θέση του βασικού ήρωα του κειμένου που εξετάζουν και να αφηγηθούν σε πρώτο πρόσωπο σε κάποιον υποτιθέμενο φίλο την εμπειρία του ήρωα από ένα φανταστικό ταξίδι στη σημερινή πραγματικότητα. Μπορούμε να τους παραπέμψουμε στο κείμενο «[Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας](#)», για να το χρησιμοποιήσουν ως πρότυπο. Μας ενδιαφέρει να συνειδητοποιήσουν μέσα από τη συγκεκριμένη δραστηριότητα πόσο μπορούμε και εμείς να φαινόμαστε ξένοι σε έναν άνθρωπο άλλης εποχής και άλλης νοοτροπίας. Αν τελειώσουν πριν ολοκληρωθεί η διδακτική ώρα, μπορούμε να αρχίσουμε την παρουσίαση και αξιολόγηση των εργασιών.

Μετά την ολοκλήρωση κάθε φύλλου εργασίας γίνεται η αξιολόγηση όπως παρουσιάζεται παρακάτω.

Ετεροαξιολόγηση

Οι μαθητές των άλλων ομάδων κατά την παρουσίαση μιας εργασίας σημειώνουν τα θετικά και τα αρνητικά σημεία της εργασίας σε [φύλλο αξιολόγησης](#) που τους έχουμε μοιράσει πριν την παρουσίαση³. Επειδή τα παιδιά έχουν την τάση να σχολιάζουν τον τρόπο της παρουσίασης και όχι τις απαντήσεις των ερωτήσεων, μπορούμε να τους δώσουμε ως εργασία για το σπίτι να γράψουν π.χ. τι θυμούνται από την υπόθεση κάθε ιστορίας, καθώς είναι σημαντικό να τη γνωρίζουν, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε στην επεξεργασία των υπόλοιπων φύλλων εργασίας. Αν εντοπίσουμε

³ Θα μπορούσε να γίνει η αξιολόγηση και σε ένα απλό φύλλο τετραδίου, αλλά με το φύλλο αξιολόγησης αποκτά η διαδικασία πιο σοβαρό και επαγγελματικό χαρακτήρα και τα παιδιά ανταποκρίνονται και αυτά με περισσότερη σοβαρότητα.

προβλήματα ή κενά στην κατανόηση των κειμένων πρέπει να τα συζητήσουμε στην επόμενη διδακτική ώρα και να διασαφηνίσουμε τα σημεία που δεν κατάλαβαν, πριν δώσουμε άλλο φύλλο εργασίας.

Άλλωστε η κάθε ομάδα θα πρέπει να αναρτά τις απαντήσεις της στο Wiki. Επομένως κάθε παιδί μπορεί να αναζητήσει π.χ. την υπόθεση. Ακόμη και αν κάνει αντιγραφή και επικόλληση της απάντησης θα έχει ωφεληθεί από την αναζήτηση.

Μετά την παρουσίαση μπορούν να διατυπώσουν απορίες και να τη σχολιάσουν, ενώ οι μαθητές που παρουσιάζουν την εργασία απαντούν στις απορίες και στα σχόλια. Αν κρίνουμε ότι κάποια στοιχεία που αφορούν π.χ. στις γνώσεις για τη λογοτεχνία δεν έχουν γίνει κατανοητά ή υπάρχουν ασάφειες, μπορούμε να παρέμβουμε με σχόλια ή να ζητήσουμε διευκρινίσεις από την ομάδα που παρουσιάζει τη δουλειά της. Στο τέλος οι μαθητές κάθε ομάδας αξιολογούν την εργασία των συμμαθητών τους αιτιολογώντας την αξιολόγησή τους. Καταθέτουν το φύλλο αξιολόγησης στον εκπαιδευτικό.

Αξιολογούμε με τη σειρά μας την ορθότητα των σχολίων. Στο τέλος της παρουσίασης σχολιάζουμε την εργασία κρίνοντας την ανταπόκριση στα ζητούμενα των δραστηριοτήτων, την ορθότητα των απαντήσεων, τη δημιουργική προσέγγιση, την παρουσίαση της εργασίας, τη συμμετοχή των μελών κατά την παρουσίαση, τη συνεργασία. Αξιολογούμε επίσης θετικά την προσπάθεια που καταβάλλει η κάθε ομάδα. Ελέγχουμε και αξιολογούμε την ενημέρωση της ατζέντας των δραστηριοτήτων στο Wiki.

Η ετεροαξιολόγηση είναι μία πολύ σημαντική διαδικασία, γιατί μόνα τους τα παιδιά εντοπίζουν πιθανά λάθη, προτείνουν λύσεις ή βελτιώσεις, παρατηρούν ασυνέπειες στη συνεργασία, βελτιώνουν τη δική τους εργασία μέσα από την παρατήρηση των εργασιών των άλλων ομάδων, ενδιαφέρονται περισσότερο για το εξεταζόμενο θέμα και προσέχουν. Δραστηριοποιούνται συχνά και οι μέτριων επιδόσεων μαθητές/μαθήτριες, γιατί θέλουν να έχουν την αποδοχή της τάξης.

Αυτοαξιολόγηση

Οι μαθητές-μαθήτριες διατυπώνουν τη γνώμη τους (σε [φύλλο αυτοαξιολόγησης](#) που τους έχουμε μοιράσει) για την εργασία τους, για τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν κατά την εκπόνηση της, για την παρουσίαση της και για τη συνεργασία μεταξύ των μελών της ομάδας. Χρήσιμο μπορεί να φανεί σε αυτή τη φάση και το ημερολόγιο με τις ενέργειες της ομάδας. Καταθέτουν το φύλλο αξιολόγησης στον εκπαιδευτικό. Αξιολογούμε και στο φύλλο αυτοαξιολόγησης την ορθότητα των σχολίων.

Ο εκπαιδευτικός σε όλη τη διάρκεια της δραστηριότητας παρακολουθεί και καταγράφει τη συμμετοχή κάθε παιδιού στην ομάδα, στα ζητούμενα του φύλλου εργασίας, στην παρουσίαση της εργασίας και τον βαθμό καλής συνεργασίας με τους υπόλοιπους, για να αξιολογήσει και τις ατομικές επιδόσεις.

Γ' φάση 2 ώρες

1^η ώρα

Μετά την παρουσίαση των εργασιών της Β' φάσης ξεκινά η επόμενη φάση, η Γ', κατά την οποία οι μαθητές εργάζονται πάλι στις ίδιες ομάδες.

Δίνουμε [5ο φύλλο εργασίας](#) κοινό για τις ομάδες 1 και 4 και ζητάμε να γράψουν τι θεωρούν ότι έμαθαν από τη δραστηριότητα. Επίσης δίνουμε [5ο φύλλο εργασίας](#) κοινό για τις ομάδες 2 και 3 με το οποίο προτρέπουμε τα παιδιά να μουν στη θέση του εκπαιδευτικού (για να δουν τη διδακτική διαδικασία από τη θέση του άλλου) και να γράψουν τι θεωρούν ότι έμαθαν οι μαθητές και οι μαθήτριές τους από τη δραστηριότητα. Γράφει και ο εκπαιδευτικός τι θεωρεί ότι έμαθαν τα παιδιά από τη δραστηριότητα αιτιολογώντας την άποψή του.

2^η ώρα

Παρουσιάζει κάθε ομάδα την εκτίμησή της και αιτιολογεί τη γνώμη της. Παρουσιάζει και ο εκπαιδευτικός τη γνώμη του αιτιολογημένη. Ελέγχουμε όλοι μαζί κατά πόσο συναντήθηκαν οι εκτιμήσεις μας.

Οι εκτιμήσεις αναρτώνται στο Wiki και σημειώνουμε με έντονο χρώμα τα σημεία συνάντησης. Αν συναντιούνται οι γνώμες σε αρκετά σημεία, σημαίνει ότι επικοινωνούν εκπαιδευτικός και παιδιά· αν συναντιούνται σε λίγα σημεία ή καθόλου, σημαίνει ότι πρέπει να δουλέψουν περισσότερο την επικοινωνία τους, για να γνωριστούν καλύτερα και να πλησιάσει ο ένας τον άλλο.

Αξιολόγηση της Γ΄ φάσης

Αξιολογούμε τη σοβαρότητα των απαντήσεων και την ορθότητα των αιτιολογήσεων. Επίσης, αξιολογούμε την ενημέρωση της ατζέντας στο Wiki.

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλα εργασίας Β' φάσης

Ομάδα 1

Κείμενο: Στέφανος Δάφνης, «[Ο ξένος των Χριστουγέννων](#)»

Ομάδα 2

Κείμενο: Όσκαρ Ουάιλντ, «[Ο σκληρόκαρδος γίγαντας](#)»

Ομάδα 3

Κείμενο: Φώτης Κόντογλου, «[Το βλογημένο μαντρί](#)»

Ομάδα 4

Κείμενο: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «[Η αποσώστρα](#)»

Φύλλο εργασίας 1 (κοινό για όλες τις ομάδες)

1. Πού και πότε εκτυλίσσεται η ιστορία;
2. Ποιοι είναι οι βασικοί ήρωες;
3. Τι συμβαίνει στην ιστορία;
4. Ποιος είναι ο αφηγητής;
5. α. Σε ποιο πρόσωπο γίνεται η αφήγηση; β. Γιατί επιλέγει αυτόν τον τρόπο ο αφηγητής;
6. Αναζητήστε στο διαδίκτυο λίγα στοιχεία για τον συγγραφέα.

Φύλλο εργασίας 2 (κοινό για όλες τις ομάδες)

Αναζητήστε στο ηλεκτρονικό [Λεξικό της κοινής νεοελληνικής](#) της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα (ή σε έντυπα λεξικά) τη σημασία της λέξης «ξένος».

- Πώς παρουσιάζει ο αφηγητής τον βασικό ήρωα ή τους βασικούς ήρωες του κειμένου σας; Ποια σημασία της λέξης «ξένος» θα χρησιμοποιούσατε για να χαρακτηρίσετε τη συμπεριφορά των βασικών ηρώων σας;
- Ποια στοιχεία του κειμένου σας φαίνονται «ξένα», ασυνήθιστα ή παράξενα για τη σημερινή εποχή ;

Να δικαιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

Φύλλο εργασίας 3 (κοινό για όλες τις ομάδες)

Τα κείμενά σας δεν είναι εικονογραφημένα. Αν αναλαμβάναμε να εκδώσουμε μία συλλογή διηγημάτων με θέμα τον «ξένο» στη λογοτεχνία πώς θα παρουσιάζατε τον βασικό ήρωα του κειμένου σας; Επιχειρήστε να ζωγραφίσετε ή να χρησιμοποιήσετε μια φωτογραφία ή να φτιάξετε ένα κολάζ, για να αποδώσετε τη μορφή του.

Κατά την παρουσίαση των έργων στην τάξη η κάθε ομάδα θα αναρτήσει την εικόνα της στον πίνακα. Στη συνέχεια, αφού παρατηρήσετε τις εικόνες των άλλων ομάδων, θα γράψετε σε ένα κείμενο τι συναισθήματα σάς γεννά η κάθε μορφή και θα εξηγήσετε γιατί. Ο υπεύθυνος της ομάδας θα αναρτήσει το έργο σας στο Wiki μαζί με το κείμενό σας.

Σημείωση

Μπορείτε να ζωγραφίσετε την εικόνα χρησιμοποιώντας λογισμικό ζωγραφικής ή μπογιές, μολύβια και χαρτί. Αν χρησιμοποιήσετε μπογιές, μπορείτε να φωτογραφίσετε την εικόνα ή να τη σκανάρετε, για να την αναρτήσετε ως αρχείο στο Wiki.

Φύλλο εργασίας 4 (κοινό για όλες τις ομάδες)

Τα κείμενό σας είναι γραμμένο σε παλαιότερες εποχές. Οι ήρωές σας συμπεριφέρονται διαφορετικά από ό,τι εμείς σήμερα. Ας κάνουμε μια προσπάθεια να τους προσεγγίσουμε. Ας υποθέσουμε ότι ζείτε την εποχή που ζει ένας από τους βασικούς σας ήρωες. Επιχειρήστε να μπειτε στη θέση του και να αφηγηθείτε σε έναν φίλο σας (που ζει επίσης εκείνη την εποχή), χρησιμοποιώντας πρώτο πρόσωπο, την εμπειρία σας από ένα φανταστικό ταξίδι στη σημερινή πραγματικότητα. Ποιες σκέψεις θα κάνατε για τη σημερινή ζωή και τους σημερινούς ανθρώπους, αν βλέπατε τα πράγματα από την οπτική γωνία του ανθρώπου μιας παλαιότερης εποχής;

Φύλλα εργασίας Γ' φάσης

Φύλλο εργασίας 5 (κοινό για τις ομάδες 1 και 4)

Μετά από έναν κύκλο δραστηριοτήτων φτάσαμε στο τέλος της δράσης μας. Ασχοληθήκαμε μέσω τεσσάρων κειμένων με ήρωες διαφορετικούς από εμάς. Ας ανατρέξουμε στο Wiki της τάξης, για να παρακολουθήσουμε την πορεία της εργασίας μας από την αρχή μέχρι τώρα.

1. Γράψτε στο Wiki τι νομίζετε ότι μάθατε από τη δραστηριότητα. Να αιτιολογήσετε τη γνώμη σας. Θα παρουσιάσετε τη γνώμη σας και στην τάξη.

2. Γράφετε εσείς τη γνώμη σας, γράφει και ο εκπαιδευτικός τη δική του. Σας την παρουσιάζει και εντοπίζετε τα σημεία που συναντήθηκαν οι γνώμες σας. Αφού την αναρτήσει στο Wiki, σημειώνετε με έντονο χρώμα τα σημεία συνάντησης.

Αν συμπίπτουν οι απόψεις σας σε αρκετά σημεία, σημαίνει ότι επικοινωνείτε εκπαιδευτικός και παιδιά· αν συναντιούνται σε λίγα σημεία ή καθόλου, σημαίνει ότι πρέπει να δουλέψετε περισσότερο την επικοινωνία σας, για να γνωριστείτε καλύτερα και να πλησιάσει ο ένας τον άλλο.

Φύλλο εργασίας 5 (κοινό για τις ομάδες 2 και 3)

Μετά από έναν κύκλο δραστηριοτήτων φτάσαμε στο τέλος της δράσης μας. Ασχοληθήκαμε μέσω τεσσάρων κειμένων με ήρωες διαφορετικούς από εμάς. Ας ανατρέξουμε στο Wiki της τάξης, για να παρακολουθήσουμε την πορεία της εργασίας μας από την αρχή μέχρι τώρα.

1. Αφήστε τη θέση του μαθητή και προσπαθήστε να μπειτε στη θέση του εκπαιδευτικού. Γράψτε στο Wiki τι νομίζετε ότι έμαθαν οι μαθητές και οι μαθήτριάς σας από τη δραστηριότητα. Να αιτιολογήσετε τη γνώμη σας. Θα παρουσιάσετε τη γνώμη σας και στην τάξη.

2. Γράφετε εσείς τη γνώμη σας, γράφει και ο εκπαιδευτικός τη δική του. Σας την παρουσιάζει και εντοπίζετε τα σημεία που συναντήθηκαν οι γνώμες σας. Αφού την αναρτήσει στο Wiki, σημειώνετε με έντονο χρώμα τα σημεία συνάντησης.

Αν συμπίπτουν οι απόψεις σας σε αρκετά σημεία, σημαίνει ότι επικοινωνείτε εκπαιδευτικός και παιδιά· αν συναντιούνται σε λίγα σημεία ή καθόλου, σημαίνει ότι πρέπει να δουλέψετε περισσότερο την επικοινωνία σας, για να γνωριστείτε καλύτερα και να πλησιάσει ο ένας τον άλλο.

Φύλλο ετεροξιολόγησης Β' φάσης⁴

Φύλλο εργασίας π.χ. 1	Θετικά	Αρνητικά	Χαρακτηρισμός
Ομάδα 1			
Ομάδα 2			
Ομάδα 3			
Ομάδα 4			
Αξιολογητές:			

Φύλλο αυτοξιολόγησης Β' φάσης

Ομάδα:	
Θετικά	Αρνητικά
Δυσκολίες	
Χαρακτηρισμός της συνεργασίας: (π.χ. καλή)	

⁴ Τα φύλλα αξιολόγησης είναι ενδεικτικά. Μπορούμε να ρυθμίσουμε το μέγεθος των κελιών ανάλογα με τις επιδιώξεις μας.

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Αν τα παιδιά δυσκολεύονται να αναρτήσουν εργασίες στο Wiki της τάξης, μπορούν εναλλακτικά να καρφίτσωνουν την ατζέντα με τις ενέργειες της ομάδας τους σε έναν πίνακα ανακοινώσεων στην τάξη όπου οι συμμαθητές/συμμαθήτριές τους θα έχουν την ευκαιρία να τις διαβάσουν και να ενημερώνονται για την πορεία των εργασιών των άλλων ομάδων και να τις σχολιάζουν. Το Wiki όμως δε μπορεί να αντικατασταθεί από πίνακα ανακοινώσεων, επειδή προσφέρει πολύ περισσότερες δυνατότητες για συνεργατική μάθηση.

Επίσης η αξιολόγηση μπορεί να γίνει σε φύλλο τετραδίου, αν πρέπει να μειώσουμε τον αριθμό των φωτοτυπιών.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουμε και εξωσχολικό χρόνο για την εφαρμογή του σεναρίου. Επιπλέον, αν τα παιδιά δεν έχουν σχετική εξοικείωση με τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας Wiki, ενδέχεται να δυσκολευτούν στην ανάρτηση εργασιών.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποστολίδου, Β. 2007 [2003]. *Ανάγνωση και Ετερότητα*. Κλειδιά και αντικλειδιά, επιμ. Α. Ανδρούσου. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ & Πανεπιστήμιο Αθηνών.

http://reader.ekt.gr/bookReader/show/index.php?lib=EDULLL&item=820&bitstream=820_01#page/1/mode/2up

Οδηγός για τον εκπαιδευτικό. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Λογοτεχνίας στην υποχρεωτική εκπαίδευση*. Αθήνα: ΥΠΟΠΑ.

<http://digitalschool.minedu.gov.gr/info/newps/%CE%93%CE%BB%CF%8E%CF%83%CF%83%CE%B1%20-%20%CE%9B%CE%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CF%8C%CF%82%20%CE%9B%CE%B1>

[Ε%BF%CE%B3%CE%BF%CF%84%CE%B5%CF%87%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CF%8C%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CE%93%CF%85%CE%BC%CE%BD%CE%AC%CF%83%CE%B9%CE%BF.pdf](#)

Παντζαρέλας, Π. 2012. Τα βασικά εργαλεία των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας και οι χρήσεις τους: περιβάλλοντα παραγωγής λόγου, λογισμικό παρουσίασης και διαδίκτυο. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/3.1.2_pantzarelak_0.pdf

Τεντόμα, Σ. 2012. Του τραγουδιού τη γλώσσα αντιλαλώντας. Διδακτικό σενάριο για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία (Β΄ Γυμνασίου) στο πλαίσιο της Πράξης «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.